

În comună, descoperirile arheologice indică prezența omului din cele mai vechi timpuri. Numeroase fragmente ceramice, urme de chirpici în arătură și gropile care se văd în malul Mostiștei indică existența unei așezări aparținând culturii Sântana-Cerneahov, suprapusă de o așezare Dridu. Pe malul stâng al Mostiștei s-au descoperit unele așezări din sec. IV suprapuse de o așezare de tip Dridu. Vis-a-vis de satul Mărița, tot pe malul stâng al Mostiștei se găsește un tel neolitic aparținând culturii Gumelnița.

Apele raurilor bogate în pește, pamantul fertil și codrii întinși de-a lungul teraselor joase la început, au fost locurile preferate ale multor civilizații în Baraganul cuprins între Ialomita, Motistea și Dunarea. De-a lungul timpului, viața dusă în bordeiele subterane se va ridica la suprafață, desfasurându-se în locuințe spațioase. Există urme ale acestor civilizații în imediata apropiere a satelor Mariuta, Mataraua, Gostilele.

Aduși în Dacia de împăratul Traian, rămași aici în urma celei mai văjnice lupte ce-au văzut timpurile vechi, am păstrat în sângele nostru vitejia acelor două popoare mari din care ne tragem. De atunci au trecut peste două mii de ani. Vjeliile cumplite au trecut peste noi, la toate am ținut piept. Ca trestia ne-am îndoit sub vânt, dar nu ne-am rupt.

Ca urmare a lucrărilor de amenajare pentru irigații a perimetrului din jurul Mostistei, din anul 1971, au fost descoperite numeroase fragmente ceramice, urme de chirpici în aratură. Gropile care se văd în malul Mostistei indică existența unei așezări aparținând culturii Sântana-Cerneahov, suprapusă de o așezare Dridu. La o distanță de un kilometru sud de satul Mariuta, pe malul stâng al Mostistei s-au descoperit urmele unei așezări din sec. IV e.n. suprapusă de o așezare tip Dridu. La sud-est de satul Mariuta se află un ostrov, iar la sud de acesta s-a descoperit o așezare de tip Sântana-Cerneahov. Vis-à-vis de satul Mariuta, tot pe malul stâng al Mostistei se găsește un tell neolitic aparținând culturii Gumelnița, ceea ce dovedește prezența omului pe aceste teritorii începând cu perioada neoliticului mijlociu. Astfel există descoperiri arheologice aparținând culturii Dudești urmata de populația Bolintineanu ca prima fază a culturii Boian.

Din punct de vedere tehnic, ceramica este caracterizată de vase executate dintr-un lut bine ales și frământat. Cel mai important obiect din punct de vedere al rarității descoperirilor îl reprezintă un împungător de cupru cu manerul din os. Au mai fost descoperite unelte din piatră și din cupru.

Au fost descoperite șapte statuete antropomorfe întregi și patru zoomorfe, din lut, precum și șase figurine antropomorfe din os.

Așezările de pe Valea Mostistei sunt datate, în general, în sec. al IV-lea e.n. și reprezintă o populație formată din daci în curs de romanizare, goti și sarmați. Dispariția acestor așezări este pusă în legătură cu înfrângerea gotilor și invazia hunilor.

În Catalogul documentelor Tarii Românești (1369-1600) vol. I, emis la 8 septembrie 1510 la Targoviste, există o poruncă prin care Vlad Voievodul, domnul Tarii Românești da în stăpânire jupanului Stanciu parte din Belciugata și Voinigesti și un loc de viață, ce va intra în posesia Mănăstirii Perivol (Cornet) Martori-Ispravnic.

